

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII, MUNCII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AL REPUBLICII MOLDOVA

ORDIN
mun. Chișinău

17 august 2018

nr. 964

Cu privire aprobarea Profilurilor ocupaționale
din domeniul sănătății

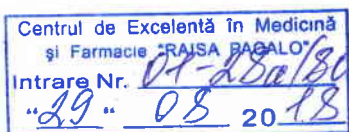
În temeiul Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.863 din 08.10.2014 „Pentru aprobarea Metodologiei de elaborare a standardelor ocupaționale”, Ordinului Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familie nr.22 din 03.03.2014 „Cu privire la aprobarea Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14)”, Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.1016 din 23.11.2017 „Cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor din Republica Moldova” și în temeiul pct. 9 alin.11 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului Nr.694 din 30 august 2017,

ORDON:

1. Se aprobă Profilurile ocupaționale din domeniul sănătății, conform anexelor nr.1-7, pentru învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar.
2. Serviciul politici în domeniul managementului personalului medical și social (dl Valeriu Gonciar) va aduce la cunoștința persoanelor cointeresate prevederile ordinului în cauză.
3. Controlul executării prezentului ordin se atribuie dnei Aliona Serbulenco, Secretar de stat.

Ministru

Svetlana CEBOTARI

PROFILUL OCUPAȚIONAL
91310. Specialitatea ÎNGRIJIREA BOLNAVILOR
Calificarea ASISTENT MEDICAL

Elaborat de Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”

I. GRUPUL DE LUCRU:

1. **Negrean Mariana**, director adjunct pentru instruirea practică, grad managerial I, grad didactic superior, Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”, coordonator de grup
2. **Stempovscaia Elena**, doctor în psihopedagogie specială, conferențiar universitar USP „Ion Creangă”, Președintele Asociației Nursing din Moldova, asistent medical categorie superioară în specialitate
3. **Greuc Ala**, director Nursing, IMSP Institutul Oncologic, asistent medical categorie superioară în specialitate
4. **Abdurahmanova Zinaida**, asistentă medicală principală în pediatrie, IMSP Institutul Mamei și Copilului, categorie superioară în specialitate
5. **Comerzan Alina**, asistentă medicală principală, IMSP SCM „Sfântul Arhanghel Mihail”, categorie superioară în specialitate

II. DATA ELABORĂRII 25.05 2018

III. DESCRIEREA CALIFICĂRII

Asistentul medical este specialistul cu studii medicale postsecundare, care activează în instituțiile medico-sanitare publice și private, acordă servicii de îngrijiri individualizate, orientate spre persoană în plan preventiv, reabilitativ, curativ, paliativ, în condiții de staționar, AMP și comunitate, repartizate după responsabilitate autonomă, delegată, interdependentă și interdisciplinară.

Asistentul medical își asumă responsabilitatea pentru planificarea și gestionarea îngrijirilor medicale pacienților, inclusiv supravegherea altor lucratori de îngrijire din sistemul sănătății, activând în mod autonom sau delegat în cadrul echipei multidisciplinare cu medici și alte persoane în aplicarea practica a măsurilor de diagnostice și curative, preventive, reabilitative și paliative.

Competențele profesionale ale *asistentului medical* sunt racordate la prevederile *Directiva UE și a Consiliului European de recunoaștere a calificării profesionale* (2013/55/UE din 20.11.2013), *Ghidul EFN* pentru implementarea Articolului 31 al Directivei 2013/55/UE, *Directiile Strategice Europene pentru fortificarea nursing-ului și moșitului în vederea realizării Obiectivelor Strategiei Sănătate-2020*.

Calificarea obținută în cadrul domeniului este relevantă pe piața muncii pentru nivelul IV (ISCED) și permite specialistului să activeze în calitate de asistent medical atât în cadrul echipei *multidisciplinare*, cât și să coordoneze o echipa medicală, asigurând asistența medicală globală, inclusiv educația pentru sănătate a indivizilor și a grupurilor mici în cadrul instituțiilor sanitare sau al colectivității.

Specialistul *asistentul medical* are un rol important în sistemul de sănătate și prestează servicii de îngrijiri medicale pentru economia națională și realizează următoarele scopuri:

- planificarea, organizarea și punerea în aplicare a îngrijirilor orientate spre pacient în baza cunoștințelor și competențelor dobândite cu asigurarea calității îngrijirilor, consilierea și sprijinul pacientului și a membrilor familiei lui;
- identificarea situațiilor de îngrijire și stabilirea în mod independent a asistenței medicale necesare în baza cunoștințelor teoretice și clinice științific argumentate;
- aplicarea principiilor de îngrijire în baza criteriilor ce țin de cadrul juridic, economic și ecologic;
- participarea în diagnosticarea medicală și tratament;
- selectarea, implementarea și evaluarea îngrijirilor;
- inițierea în mod independent a măsurilor imediate pentru menținerea în viață și aplicarea măsurilor în situații de criză sau catastrofă conform Protocoalelor Clinice Naționale;
- colaborarea și comunicarea profesională eficient cu reprezentanții altor profesii din domeniul sănătății;
- autoinstruirea și educația profesională continuă, promovarea imaginii pozitive și a dezvoltării profesiei de asistent medical în contextul social.

IV. ARTIBUȚII ȘI SARCINI DE LUCRU

Atribuții	Sarcini de lucru
1. Asigurarea respectării TSSM.	1.1. Respectarea normelor de securitate și protecție în muncă conform legislației în vigoare.
	1.2. Respectarea normelor tehnice privind regimul sanitaro-igienic și antiepidemic în instituțiile medicale conform legislației în vigoare.
	1.3. Respectarea măsurilor de precauție universală în activitatea medicală profesională.
	1.4. Respectarea echipamentului de protecție prevăzut de regulamentul de ordine internă.
	1.5. Schimbarea echipamentului de protecție ori de câte ori este nevoie, pentru păstrarea igienei și a aspectului estetic personal.
	1.6. Respectarea principiilor generale pentru utilizarea echipamentului de protecție.
	1.7. Utilizarea echipamentului de protecție în corespundere cu procedeele efectuate și forma de contact cu pacientul.
	1.8. Respectarea metodologiei de supraveghere și control a accidentelor cu expunere la produsele biologice.
	1.9. Aplicarea managementului cazului de accident prin expunere la sânge (expunere cutanată, expunere percutană, expunere a mucoaselor), pentru toate tipurile de administrare a medicamentelor, efectuare a perfuziilor, transfuziilor, pansamentelor, cateterismului uretro-vezical, spălături, clismelor, intubație gastroduodenală, dezobstrucție a căilor aeriene, intubație oronazotraheală, oxigenoterapie, secvențelor de resuscitare cardio-respiratorie, intervențiilor pre/postoperatorii.
	1.10. Favorizarea măsurilor de securitate în activitatea profesională cu aparatură și utilaje medicale, utilaje electrice, sursele de gaz metan, sursele de oxigen, substanțe dezinfectante, incendii și calamități naturale.
	1.11. Sesizarea persoanelor responsabile despre apariția defecțiunilor apărute la instalațiile sanitare, electrice, de gaz, termice de oxigen în vederea remedierilor acestora.

	1.12. Respectarea măsurilor de prevenire, supraveghere și control al infecțiilor intraspitalicești și nosocomiale.
	1.13.Efectuarea sistematică a examenului medical pentru menținerea sănătății proprii.
	1.14.Participarea alături de alte categorii profesionale la protejarea mediului ambiant.
2. Gestionarea actelor și documetelor medicale	2.1.Respectarea Regulamentelor de ordin intern, Protocoalelor naționale și instituționale, Procedurilor Operaționale, ordinilor MSMPS RM cu privire la activitatea instituțiilor medicale.
	2.2.Aplicarea prevederilor <i>Politicii Nationale pentru Securitatea Injecțiilor</i> , aprobată prin Hotararea Colegiului MS din 17.08.2004.
	2.3.Aplicarea în activitatea cotidiană a măsurilor și metodelor de dezinfecție conform recomandărilor <i>Ghidului de supraveghere și control a infecțiilor nozocomiale</i> și al altor ordine în vigoare.
	2.4.Înregistrarea datelor de identitate a pacientului în documentația medicală și în sistemul informațional al instituției.
	2.5.Completarea foaiei de observație/cartei medicale de ambulator.
	2.6.Asigurarea consemnării refuzului pacientului pentru internare.
	2.7.Asigurarea consemnării acordului pacientului pentru examinări cu caracter invaziv.
	2.7. Consemnarea blaturilor de trimitere al probelor biologice și patologice la laborator.
	2.8.Consemnarea blaturilor de trimitere al pacienților la diverse explorări instrumentale, funcționale și cu radionucleizi.
	2.10.Completarea documentației medicale cu privire la rezultatele procedurilor de explorări paraclinice a pacientului în limita competențelor profesionale.
	2.11.Completarea bonurilor personalizate cu privire la medicația prescrisă, consumabilele și produsele parafarmaceutice, inclusiv și în varianta digitală (SIA).
	2.12.Asigurarea calității evidenței rezultatelor investigațiilor în documentația medicală a pacientului.
	2.13.Asigurarea consemnării rezultatelor investigațiilor în documentația medicală a pacientului.
	2.14.Asigurarea calității păstrării rezultatelor investigațiilor în documentația medicală a pacientului.
	2.15.Asigurarea corectitudinii datelor înregistrate în foaia de observație a pacientului, în raportul de serviciu sau în alte documente.
	2.16.Îndeplinirea responsabilităților profesionale în cazul utilizării soft-urilor profesionale (TIC).
3. Organizarea procesului și locului de muncă.	3.1. Stabilirea relațiilor optime de lucru cu echipa medicală, cu pacientul, membrii familiei, însoțitorii.
	3.2. Comunicarea impatică, eficientă și tolerantă cu toți actorii echipei interdisciplinare în activitatea sa profesională.
	3.3.Participarea la organizarea activităților de consiliere psihologică de reducere a stresului și de depășire a momentelor/situațiilor de criză/conflict.
	3.4.Recunoașterea gradului de autonomie în cadrul

	responsabilităților profesionale conform legislației în vigoare.
	3.5. Respectarea structurii și principiilor de organizare a activităților din secție/departament conform profilului instituției medicale.
	3.6. Respectarea managementului funcțional din secție/departamente (în funcție de specific) pentru personal, medicamente, laborator, lenjerie, alimente, vizitatori.
	3.7. Transmiterea (verbală /scrisă) a fiecărui pacient și a serviciului în cadrul raportului de tură.
	3.8. Preluarea (verbală/scrisă) a fiecărui pacient și a serviciului în cadrul raportului de tură.
	3.9. Consemnarea în raportul de predare/primire a planului de îngrijire și tratamentului efectuat în timpul serviciului, eventualele modificări în starea pacientului, parametrii funcțiilor vitale și orice alt eveniment petrecut în secție /compartiment.
	3.10. Coordonarea activităților desfășurate de personalul din subordine.
	3.11. Efectuarea activități profesionale globale în condiții de igienă, asepse, dezinfecție, sterilizare.
4. Asigurarea securității și integrității pacientului.	4.1 Respectarea drepturilor pacientului.
	4.2. Respectarea secretului profesional și a confidențialității informației medicale.
	4.3. Solicitarea asistenței organelor abilitate pentru identificare în cazul pacienților inconștienți, fără acte, familie sau aparținători.
	4.4. Informarea pacientului despre consecințele refuzului pentru internare.
	4.5. Instituirea măsurilor de izolare în cazul internării pacienților suspecți de boli infecto-contagioase.
	4.6. Însoțirea pacientului la investigații/tratament în condiții de securitate adaptate la starea acestuia.
	4.5. Respectarea voinței și dreptului pacientului de a înceta sau refuza efectuarea tratamentului cu excepția cazurilor de forță majoră și anunță medicul curant.
	4.6. Garantarea calității actului medical aplicat pacienților.
	4.7. Contribuirea la dezvoltarea mediului și climatului ambiental optim de confort și siguranță pentru pacient.
	4.8. Evaluarea pacientului conform prescripțiilor medicale întru asigurarea volumului deplin al serviciilor medicale oferite.
	4.9. Monitorizarea siguranței pacientului în perioada postadministrare a substanțelor medicamentoase.
4.10. Comunicarea medicului despre simptomele și starea pacientului postadministrare a substanțelor medicamentoase.	
4.11. Anunțarea administrației secției, instituției medicale (instituții publice) despre cazurile de neglijență a mamelor (părinților), cazurile de violență asupra copiilor/maturilor din partea părinților, rudelor, maturilor.	
5. Asigurarea procesului de internare, primire și externare a pacientului.	5.1. Respectarea modalităților și criteriilor de internare în conformitate cu statutul și tipul de asigurare, starea pacientului și patologia prezentată.
	5.2. Informarea pacientului, familiei sau reprezentantului legal cu privire la Regulamentul de ordine internă a instituției medicale.

	5.3. Informarea pacientului, familiei sau reprezentantului legal despre termenii de internare/externare.
	5.4. Determinarea datelor antropometrice ale pacientului.
	5.5. Fixarea datelor antropometrice ale pacientului în documentația medicală.
	5.6. Realizarea la necesitate a toaletei personale a pacienților internați.
	5.7. Repartizarea pacientului în secție după caracterul afecțiunii și indicațiile medicului.
	5.8. Internarea sugarilor împreună cu mamele lor pentru a nu întrerupe alăptarea.
	5.9. Însoțirea pacientului internat și însoțitorului acestuia (în funcție de situație) în secție/salon.
	5.10. Informarea pacientului cu privire la structura secției și obligativitatea respectării regimului de ordine internă.
	5.11. Transmiterea lucrurilor personale ale pacientului la garderobă pe bază de inventar.
	5.12. Deparazitarea lucrurilor personale ale pacientului înainte de înmagazinare.
	5.13. Dezinfectarea lucrurilor personale ale pacientului înainte de înmagazinare.
	5.14. Îmbăierea pacientului internat (cu excepția pacienților aflați în stare de comă, șoc, colaps, hemoragii, insuficiență circulatorie etc.)
	5.15. Efectuarea evidenței zilnice a pacienților în secție/departament/instituția medicală.
	5.16. Comunicarea evidenței zilnice a pacienților în secție/departament/instituția medicală.
	5.17. Anunțarea pacientului și aparținătorilor despre termenii de externare/transfer din secție conform stării pacientului și <i>patologiei prezentate</i> .
	5.18. Pregătirea pacientului pentru externare/transfer conform protocolului secției/departamentului.
	5.19. Însoțirea pacientului în caz de transfer în alte secții sau unități sanitare.
	5.20. Însoțirea pacientului până la externarea/părăsirea secției/departamentului în caz de externare.
6. Realizarea îngrijirilor pacientului în funcție de necesități, vârstă, gen și problema de sănătate.	6.1. Organizarea mediului ambiant optim pentru examinarea medicală: luminozitate, temperatură, intimitatea pacientului.
	6.2. Pregătirea psihică și fizică a pacientului pentru examinare clinică.
	6.3. Prezintarea medicului de salon a pacientului pentru examinare.
	6.4. Participarea la vizita medicală.
	6.5. Notarea recomandărilor făcute de către medic în caietul de vizita al secției/departamentului cu privire la îngrijiri medicale.
	6.6. Supravegherea comportamentului pacientului.
	6.6. Evaluarea starării pacientului și a indicilor funcțiilor vitale (temperatură, Ps, TA, FR, PO ₂ , diureză, scaun).
	6.7. Înregistrarea indicilor funcțiilor vitale în documentația medicală.
	6.8. Informarea medicilor cu privire la modificările indicilor funcțiilor vitale (temperatură, Ps, TA, FR, PO ₂ , diureză, scaun).

6.9. Asigurarea poziției de confort a bolnavului în pat.
6.10. Efectuarea toaletei igienice zilnice a bolnavului grav.
6.11. Îngrijirea cavității bucale, ochilor, cavității nazale, urechilor, părului și unghiilor, igienei intime la pacienții gravi.
6.12. Supravegherea schimbării sistematice a lenjeriei de corp și de pat de personalul din subordine.
6.13. Coordonarea schimbării sistematice a lenjeriei de corp și de pat a pacientului.
6.14. Participarea la schimbarea sistematică a lenjeriei de corp și de pat.
6.15. Determinarea temperaturii corporale a pacientului.
6.16. Înregistrarea temperaturii corporale a pacientului în foaia de temperatură.
6.17. Observarea simptomelor și stării pacientului.
6.18. Informarea medicul de gardă despre modificarea stării generale și a indicilor vitale a pacientului ori de câte ori este nevoie.
6.19. Înregistrarea simptomelor și stării pacientului în dosarul de îngrijire.
6.20. Identificarea problemelor de îngrijiri curente ale pacienților în funcție de nevoile perturbate.
6.21. Stabilirea priorităților de îngrijiri curente ale pacientului, conform rolului autonom și delegat.
6.22. Elaborarea planului activităților de îngrijire ale pacientului, conform rolului autonom și delegat.
6.23. Implementarea planului activităților de îngrijire ale pacientului, conform rolului autonom și delegat.
6.24. Evaluarea sistematică a rezultatelor îngrijirilor aplicate.
6.25. Redefinirea obiectivelor pentru obținerea îmbunătățirii stării /însănătoșirii pacientului.
6.26. Aplicarea agenților fizici calzi: compreselor calde, sinapismelor, termoforului.
6.27. Aplicarea agenților fizici reci: prășnițele reci, punga cu gheață.
6.28. Prevenirea escarelor.
6.29. Aplicarea măsurilor curative în escare.
6.30. Supravegherea nou-născuților în secția de lăuzie.
6.31. Evaluarea stării nou-născutului în dependență de problemele de sănătate.
6.32. Prelucrarea bontului ombilical și a plăgii ombilicale.
6.33. Asigurarea îngrijirii zilnice a nou-născutului (prelucrarea igienică a plăgii ombilicale și a tegumentelor, scăldatul copilului, măsurarea temperaturii corporale etc.).
6.34. Supravegherea efectuării de către infirmieră a condițiilor pentru satisfacerea nevoilor fiziologice, poziționării pacientului, toaletei igienice/intime, schimbării lenjeriei de corp/ de pat.
6.35. Recunoașterea criteriilor de delimitare a manifestărilor, semnelor și simptomelor clinice în diverse patologii acute și cronice.
6.36. Acordarea îngrijirilor medicale curative și reabilitative specializate (pediatrice, geriatrie, neurologice, infecto-contagioase, chirurgicale, ginecologice, oncologice, oftalmologice, ORL, dermatovenerologice etc.) pacienților de diferite vârste.

	6.37.Asigurarea pregătirii preoperatorie a pacientului.
	6.38.Asigurarea îngrijirii postoperatorie a pacientului.
	6.39.Supravegherea modului de desfășurare a vizitelor aparținătorilor, conform regulamentului de ordine internă.
	6.40.Efectuarea triajului pacienților în AMP, Centrele de Sănătate, Centrele medicilor de familie, Oficiile medicilor de familie.
	6.41.Participarea la acordarea îngrijirilor la domiciliu, îngrijirilor geriatrice, îngrijirilor paliative.
	6.42.Înstruirea familiei sau aparținătorilor pentru acordarea îngrijirilor medicale la domiciliu, îngrijirilor geriatrice, îngrijirilor paliative etc..
7. Supravegherea alimentației și hidratației pacientului	7.1.Respectarea principiilor generale ale hidratării și alimentației a pacientului.
	7.2.Aplicarea regimurilor alimentare după compoziție, consistență, temperatură, orar de administrare, acțiune asupra PH-ului, rezultate terapeutice și reziduuri.
	7.3.Aplicarea obiectivelor de preparare a alimentelor și tipurile de regimuri dietetice.
	7.4.Pregătirea necesarului pentru alimentația pacienților conform indicațiilor medicului.
	7.5.Aplicarea măsurilor de ordin general pentru hidratarea și alimentarea pacienților conform indicațiilor.
	7.6.Distribuirea meselor/alimentelor în funcție de starea generală și particularitățile pacientului (alimentare artificiala, pasivă, activă, paliativă).
	7.7. Observarea apetitului pacientului.
	7.8. Asigurarea alimentării pacientului dependent.
	7.9. Evaluarea zilnică a bilanțului hidric al pacientului.
	7.10.Comunicarea modificărilor bilanțului hidric medicului curant /medicului de gardă.
	7.11.Respectarea cerințelor privind alimentația copilului de diferite vârste.
	7.12.Școlarizarea pacientului și familiei în privința regimului alimentar prescris de medic (ex. restricțiile alimentare), obiectivele regimurilor dietetice și conduita alimentară.
8. Realizarea examinelor clinice și paraclinice de laborator și instrumentale a pacientului.	8.1.Pregătirea psihică a pacientului pentru examinarea clinică, paraclinică instrumentală/funcțională sau eventuale prelevări de produse biologice și patologice.
	8.2.Pregătirea fizică a pacientului, prin tehnici specifice, pentru examinarea clinică, investigații speciale instrumentale/funcționale și de laborator.
	8.3.Aplicarea prevederilor protocoalelor procedurilor pentru tehnici speciale de explorări paraclinice a pacientului (testări biologice, utilizarea substanțor de contrast, izotopilor radioactivi).
	8.4.Asistarea medicului la efectuarea tehnicilor speciale de investigații instrumentale/funcționale și de laborator.
	8.5.Înregistrarea EKG la indicația medicului.
	8.6.Efectuarea testărilor clinice, biochimice, biologice conform prescripțiilor medicului.
	8.7.Etichetarea probelor biologice și patologice.
	8.8.Conservarea (la necesitate) probelor biologice și patologice.
	8.9.Transportarea probelor biologice și patologice la

	laborator.
	8.10. Recoltarea materialului biologic pentru determinarea grupei sanguine și Rh-factor în caz de conflict.
	8.11. Pregătirea necesarului pentru inspecția organelor genitale externe, examenul în valve, tactul vaginal, tactul vaginal bimanual, testul Babeș-Papanicolau.
	8.12. Efectuarea inspecției organelor genitale feminine externe.
	8.13. Prelevarea conținutului vaginal pentru examenul bacteriologic, bacterioscopic și testul Babeș-Papanicolau.
	8.14. Organizarea transportării bolnavului în secțiile specializate de investigații paraclinice (secția de imagistică, secția de diagnostică funcțională etc.)
	8.15. Consilierea pacientului în timpul efectuării tehnicilor specifice de examenari de laborator, funcționale, instrumentale și cu radionuclezi.
	8.16. Însoțirea bolnavului în timpul și după evaluările paraclinice efectuate.
	8.17. Monitorizarea pacientului în timpul și pe perioada de postexplorare.
	8.18. Consilierea pacientului după efectuarea tehnicilor specifice de examenari funcționale, instrumentale și cu radionuclezi.
9. Aplicarea activităților terapeutice.	9.1. Informarea pacientului cu privire la modul de administrare, cantitatea, efectul scontat și eventualele efecte secundare.
	9.2. Realizarea algoritmului manevrelor/tehnicilor medicale curative autonom și în colaborare cu alți actori: medic, asistent medical, infirmier, etc.
	9.3. Asistarea medicului în efectuarea tehnicilor speciale (punții cavitare, sternale etc.) de tratament.
	9.4. Respectarea conform competențelor profesionale și la indicația medicului a protocolului procedurii medicale impusă de starea pacientului/urgența medicală.
	9.5. Efectuarea tehnicilor/procedurilor medicale (inclusiv pansamente) în activitatea terapeutică conform planului de tratament indicat de medic.
	9.6. Respectarea principiilor de igienă în pregătirea și administrarea substanței medicamentoase.
	9.7. Respectarea normelor de administrarea a substanțelor medicamentoase: modul de administrare prescris de medic, dozajul, orarul, ordinea de administrare, incompatibilitatea și interacțiunile dintre substanțele medicamentoase, timpii de execuție, frecvența de administrare, contraindicațiile, efectele secundare, eficiența administrării.
	9.8. Administrarea personală a medicației conform prescripției medicale.
	9.9. Administrarea surfactantului la copiii prematuri cu scopul profilaxiei SDR.
	9.10. Monitorizează pacientului în vederea apariției posibililor manifestări patologice, reacții secundare ale substanței medicamentoase administrate.
	9.11. Raportarea medicului curant/de gardă despre apariția manifestărilor patologice, reacțiilor secundare ale substanței medicamentoase administrate.

	<p>9.12.Efectuarea intervențiilor recomandate de medic în cazul apariției eventualelor reacții secundare.</p>
	<p>9.13.Acordarea asistenței medicale de urgență în diverse situații medicale în limita competențelor profesionale.</p>
	<p>9.14.Acordarea asistenței de urgență delegată în lipotemie, colaps, infarct miocardic, edem pulmonar, șoc anafilactic, come, hemoragii nazale, gastrointestinale și pulmonare.</p>
	<p>9.15.Aplicarea măsurilor de asistență medicală de urgență în perioadă de postexplorare.</p>
	<p>9.16.Acordarea primului ajutor medical în situații de urgență, în limita competențelor profesionale indiferent de persoană, loc sau situația în care se găsește.</p>
<p>10. Respectarea normelor de supraveghere, prevenire și control al infecțiilor nosocomiale conform documentelor normative.</p>	<p>10.1.Aplicarea practicilor bazate pe dovezi în prevenirea apariției/ răspândirii infecțiilor nosocomiale pe toată perioada adresării/internării/aflării în instituția medicală a pacienților.</p>
	<p>10.2.Implementarea practicilor bazate pe dovezi de îngrijirea pacienților în vederea controlului infecțiilor nosocomiale.</p>
	<p>10.3.Menținerea igienei în activitatea profesională conform normelor sanitaro-igienice și antiepidemice a instituției medicale și practicilor de îngrijire adecvate, acordate pacienților.</p>
	<p>10.4.Implementarea tehnicilor aseptice, inclusiv a spălării pe mâini.</p>
	<p>10.5.Monitorizarea proceselor de realizării a tehnicilor aseptice efectuate de subalterni/infirmier.</p>
	<p>10.6.Identificarea infecțiilor nosocomiale, pe care le raportează personalului medical superior și serviciului epidemiologic din instituție.</p>
	<p>10.7.Informarea cu promptitudine a personalului medical superior în legătură cu apariția semnelor de infecție nosocomială la unul dintre pacienții aflați în îngrijirea sa.</p>
	<p>10.8.Asigurarea comunicării prompte a informației instituțiilor de sănătate publică și altor autorități, după caz.</p>
	<p>10.9.Inițierea izolării pacientului, care prezintă semne ale unei boli transmisibile, atunci când medicul nu este momentan disponibil.</p>
	<p>10.10.Obținerea probelor biologice de la toți pacienții, care prezintă semne ale unei boli transmisibile, atunci când medicul nu este momentan disponibil.</p>
	<p>10.11.Limitarea expunerii pacientului la infecții provenite de la vizitatori, personalul spitalului, alți pacienți sau echipamentul utilizat pentru diagnosticare, tratament și îngrijire.</p>
	<p>10.12.Asigurarea curățenii și dezinfecției în saloane.</p>
	<p>10.13.Întreținerea igienică a anturajului pacientului.</p>
	<p>10.14.Aplicarea tuturor măsurilor de aseptie și antisepsie în deservirea anturajului pacientului</p>
	<p>10.15.Asigurarea dizolvării oricărui medicament injectabil și vaccin în limetele stricte a tehnicii aseptice (o seringă cu ac steril de uz unic pentru fiecare flacon cu medicament, vaccin, asigurându-se lipsa contactului dintre ac și oricare suprafață nesterilă).</p>
	<p>10.16.Implementarea aspectelor de securitate a injecțiilor, inclusiv în cadrul sistemului de gestionare a deșeurilor activității medicale.</p>

	<p>10.17.Realizarea sterilizării la pupinel, sterilizatorul cu abur sub presiune, sterilizatorul cu oxid de etilenă, sterilizatorul cu abur și formaldehida la temperaturi joase și presiune subatmosferică.</p>
	<p>10.18.Aplicarea metodologiei de investigație-sondaj a cantităților produse pe tipuri de deșeuri.</p>
	<p>10.19. Participarea la completarea bazei de date naționale și a evidenței gestiunii deșeurilor.</p>
	<p>10.20.Evaluarea calității și eficienței regimului sanitaro-antiepideemic în instituțiile medicale prin metode calitative și cantitative.</p>
	<p>10.21. Determinarea calitatității prelucrării instrumentariului medical prin utilizarea test-sistemelor cu reagenți chimici (<i>Azoteram</i>).</p>
	<p>10.22.Aprecierea calitativă a remanențelor de emulsii alifactice pe suprafețele instrumentarului medical reutilizabil prin utilizarea test-sistemei cu iod.</p>
	<p>10.23.Aprecierea calitativă a remanențelor de sânge pe suprafețele instrumentarului medical reutilizabil prin utilizarea test-sistemei cu <i>Azopiram</i>.</p>
	<p>10.24.Utilizarea echipamentului de protecție adecvat, complet și corect cu referire la precauțiile universale, în cazul posibilei contactări cu sânge, fluide biologice (lichid amniotic, pericardic, peritoneal, sinovial, cefalorahidian), țesuturi umane, secreții genitale, excrete (mase fecale, urină), tegumentele și mucoase lezate.</p>
	<p>10.25.Utilizarea echipamentului de protecție în corespundere cu procedeele efectuate și forma de contact cu pacientul.</p>
	<p>10.26.Supravegherea aplicării corecte a procedurilor pentru manipularea lenjeriei de corp și pat.</p>
	<p>10.27.Supravegherea permanentă a aplicării regulilor de igienă (în special spălarea și dezinfecția mâinilor) și de aseptică în efectuarea tratamentelor prescrise.</p>
	<p>10.28.Supravegherea curățenii și dezinfecției mâinilor, echipamentului de protecție de către infirmiere, în cazul în care acestea sunt folosite la transportarea, distribuția alimentelor și alimentarea bolnavilor imobilizați.</p>
	<p>10.29.Supravegherea curățenii și dezinfecției mâinilor, echipamentului de protecție de către bufetiere, la transportarea, distribuția alimentelor și alimentarea bolnavilor imobilizați.</p>
	<p>10.30.Monitorizarea igienizării saloanelor/cabinetelor cu semnificație epidemiologică.</p>
	<p>10.31.Verificarea igienei însoțitorilor și vizitatorilor pacienților.</p>
<p>11. Gestionarea aparatului, medicamentelor, materialelor consumabile și deșeurilor.</p>	<p>11.1.Asigurarea păstrării în condiții optime și utilizării raționale a instrumentarului, aparatului din dotare, a inventarului moale și mobilierului existent.</p>
	<p>11.2.Asigurarea corectitudinii utilizării materialelor sanitare și materialelor consumabile.</p>
	<p>11.3.Consemnarea în registrul de evidență și, atunci când este cazul, în fișa de decont a materialelor sanitare/ materialelor consumabile utilizate în procesul curativ.</p>
	<p>11.4.Pregătirea materialului și instrumentarului medical în vederea sterilizării.</p>
	<p>11.5.Pregătirea echipamentului, instrumentarului și</p>

	materialului steril necesar intervențiilor.
	11.6. Indepărtarea materialelor tăietoare și înțepătoare după utilizare, conform legislației în vigoare.
	11.7. Colectarea materialelor și instrumentarul de unica folosință utilizat pentru distrugere conform normativelor în vigoare.
	11.8. Ambalarea materialelor și instrumentarului de unica folosință utilizat în vederea distrugerii conform normativelor în vigoare.
	11.9. Depozitarea temporară a deșeurilor rezultate din activitățile medicale.
	11.10. Neutralizarea deșeurilor rezultate din activitățile medicale.
	11.11. Pregătirea deșeurilor rezultate din activitățile medicale pentru transportare.
	11.12. Respectarea normelor de securitate, manipulare și decontare a stupefiantelor, precum și a medicamentelor cu regim special.
	11.13. Asigurarea corectitudinii predării/preluării substanțelor medicamentoase scrise pe condică prin distribuirea integrală conform prescripției.
	11.14. Asigurarea evedenței produselor parafarmaceutice și a medicamentelor.
	11.15. Asigurarea păstrării produselor parafarmaceutice și a medicamentelor.
	11.16. Asigurarea decontării produselor parafarmaceutice și a medicamentelor.
	11.17. Înregistrarea în fișa de decont a pacientului a medicamentelor și materialelor sanitare folosite și codifică tehnicile efectuate.
	11.18. Asigurarea corectitudinii completării fișei de decont a substanțelor medicamentoase.
	11.19. Anunțarea medicului, departamentului de urgență sau farmaciei pentru redistribuirea consemnată la alți pacienți a substanțelor medicamentoase rămase/nedistribuite (în urma refuzului, decesului etc).
12. Îngrijirea pacienților paliativi și a pacienților în stadiul terminal.	12.1. Aplicarea principiilor îngrijirii paliative pacientului incurabil.
	12.2. Asigurarea acordării îngrijirilor paliative pacientului incurabil.
	12.3. Instruirea familiei sau aparținătorii pentru acordarea îngrijirilor paliative pacientului incurabil.
	12.4. Comunicarea veștilor proaste pacientului, membrilor familiei/aparținătorilor, respectând protocolul de comunicare a veștilor proaste (zece pași de comunicare a veștilor proaste).
	12.5. Asigurarea consilierii psihologice a pacientului și membrilor familiei în stadiul terminal.
	12.6. Recunoașterea diagnosticului de fază terminală în îngrijirea paliativă.
	12.7. Recunoașterea simptomelor al fazei terminale în îngrijirea paliativă.
	12.8. Aplică îngrijirilor specifice pacientului somnolent-comatos.
	12.9. Identificarea cazurilor în care pacientul necesită sedare terminală.

	<p>12.10. Aplicarea diverselor metode de sedare totală a pacientului incurabil.</p> <p>12.11. Asigurarea monitorizării specifice a simptomelor ultimelor 48 de ore de viață la pacienții incurabili în conformitate cu protocolul stadiului terminal.</p> <p>12.12. Menținerea demnității pacientului în ultimele 48 de ore a vieții.</p> <p>12.13. Asigurarea raționalizării medicației în faza terminală.</p> <p>12.14. Pregătirea cadavrului pentru transportare în secția morfopatologică.</p> <p>12.15. Organizarea, peste două ore după deces, constat de medic, transportării cadavrului la serviciul de prosectură.</p> <p>12.16. Inventarierea a obiectelor personale al persoanei decedate.</p> <p>12.17. Întocmirea listei cu obiectele personale a decedatului.</p> <p>12.18. Transmiterea asistentului șef sau aparținătorilor, sub semnătură, a obiectelor personale a decedatului.</p> <p>12.19. Consilierea psiho-emoțională a familiei indoliate.</p> <p>12.20. Susținerea membrilor familiei/aparținătorii în doliu, oferind informații necesare.</p>
13. Promovarea educației pentru sănătate.	<p>13.1. Organizarea programelor de educație pentru sănătate, activităților de consiliere pentru pacienți și aparținători.</p> <p>13.2. Desfășurarea lecțiilor educative și demonstrațiilor practice pentru diferite categorii profesionale aflate în formare.</p> <p>13.3. Desfășurarea programelor de educație pentru sănătate, consiliere și demonstrații practice pacienților și aparținătorilor (exemplu: administrare de insulină, anticoagulante, monitorizarea valorilor glicemiei în sângele capilar, etc.).</p> <p>13.4. Participarea la programele de promovare a sănătății și educație sanitară a populației la nivel local, municipal, republican, regional.</p>
14. Preocuparea pentru formarea profesională continuă.	<p>14.1. Participarea la autoinstruirea și educația profesională continuă din perspectiva reformelor din sistemul sănătății întru depășirea provocărilor profesionale.</p> <p>14.2. Actualizarea cunoștințelor profesionale, prin studiu individual sau alte forme de educație continuă conform cerințelor postului.</p> <p>14.3. Participarea la formarea profesională a viitorilor asistenți medicali în cadrul mentoratului profesional.</p> <p>14.4. Manifestarea inițiativă propriei în studiul individual cu aplicarea elementelor de cercetare în Nursing</p> <p>14.5. Promovarea imaginii pozitive în contextul profesional și social.</p> <p>14.6. Dezvoltarea profesiei de asistent medical în contextul profesional și social.</p>

V. CALITĂȚI PROFESIONALE:

1. Profesionalism	9. Spirit de analiză, sinteză, decizie
2. Onestitate	10. Promptitudine
3. Responsabilitate	11. Receptibilitate
4. Comunicabilitate	12. Seriozitate
5. Empatie	13. Adaptabilitate la situații noi
6. Toleranță	14. Spirit de echipă

7. Spirit de observație
8. Atenție

15. Creativitate
16. Confidențialitate și obiectivitate

VI. CUNOȘTINȚE ȘI CAPACITĂȚI PROFESIONALE:

În vederea îndeplinirii sarcinilor sale, asistentul medical trebuie să dețină:

Cunoștințe:

1. *În domeniul științelor generale și socioumane:* utilizarea tehnologiilor informaționale și comunicațiilor în specialitate, comunicare și psihologie medicală, limba străină cu terminologie medicală, medicina calamităților și protecția civilă, filosofie, limba latină cu terminologie medicală, sociologie și legislație în sănătate, bazele antreprenoriatului.

2. *În domeniul științelor fundamentale:* anatomie și fiziologie umană, microbiologie și igienă, farmacologie, bacteriologie, virusologie și parazitologie medicală, igienă generală, genetică medicală, medicină socială și management.

3. *În domeniul științelor de specialitate:* nursing general și specializat, medicină internă și geriatrie cu nursing specific, discipline chirurgicale cu nursing specific, discipline pediatrice cu nursing specific, obstetrică și ginecologie cu nursing specific, patologia infecțioasă cu nursing specific, oftalmologie cu nursing specific, otorinolaringologie cu nursing specific, neurologie cu nursing specific, sănătate mintală cu nursing specific, dermatovenerologie cu nursing specific, îngrijiri paliative, asistența medicală primară, nursing comunitar, îngrijiri la domiciliu, bazele reabilitării medicale, igiena copiilor și tineretului, istoria medicinei, pedagogie, radiologie și imagistică, siguranța pacienților, nutriția umană și siguranța alimentelor, supravegherea și controlul maladiilor netransmisibile, promovarea sănătății, controlul și supravegherea infecțiilor nozocomiale.

II. Capacități:

1. Asigurarea condițiilor igienico-sanitare la locul de muncă.
2. Comunicarea eficientă cu pacienții, aparținătorii și membrii echipei medico-sociale în diferite situații socio-profesionale în limba de stat și unele din limbile străine.
3. Consilierea psihologică, socială și medicală în diverse situații socio-profesionale.
4. Elaborarea, aplicarea și evaluarea planului de îngrijire a pacienților cu afecțiuni terapeutice, chirurgicale, pediatrice, ginecologice, dermatovenerologice, infectocontagioase, otorinolaringologice, oftalmologice, neuro-psihice etc.
5. Îngrijirea pacienților în funcție de diagnostic medical și de nursing.
6. Monitorizarea indicilor vitali ai pacientului conform vârstei, sexului și patologiei manifestate.
7. Asigurarea condițiilor confortabile pentru pacienți în condiții de staționar și ambulator.
8. Supravegherea alimentației și hidratării pacientului.
9. Pregătirea pacienților pentru investigații paraclinice de laborator și instrumentale, recoltarea probelor de laborator.
10. Administrarea tratamentului prin diferite căi și metode.
11. Gestionarea medicamentelor și a materialelor consumabile.
12. Mobilizarea și transportarea pacienților.
13. Acordarea asistenței medicale de urgență la etapa prespitalicească și în condiții de staționar.
14. Asigurarea educației pentru sănătate și promovarea modului sănătos de viață.
15. Formarea și instruirea elevilor, studenților și cursanților în cadrul mentoratului profesional.

VII. INSTRUMENTE, UTILAJE ȘI MATERIALE:

În activitatea profesională va fi capabil să utilizeze, monitorizeze și aplice:

Instrumente pentru:

1. Efectuarea unei intubări sau traheotomii de urgență.
2. Efectuarea toracocentezei, paracentezei, puncției lombare.
3. Incizia și drenajul unui abces superficial.
4. Controlul hemoragiilor externe majore și stabilizarea unui pacient ce sângerează.
5. Asistarea unui suport de ventilație asistată.
6. Imobilizarea temporară a fracturii coloanei vertebrale, membrilor etc.
7. Aplicarea unei atele temporare sau a unui pansament ghipsat.
8. Resuscitarea cardiopulmonară și intubația oro-traheală.
9. Administrarea medicamentelor pe cale orală, inhalatorie, cutanată, nazală, rectală, vaginală.
10. Efectuarea injecțiilor: intradermice, subcutanate, intramusculare și intravenoase.
11. Montarea și asistarea în aplicarea unui cateter venos central.
12. Efectuarea examinării cu un specul vaginal.
13. Amplasarea unei sonde (endovezicale sau de aspirație nazo-gastrică).
14. Realizarea unui sondaj duodenal.
15. Efectuarea diferitor tipuri de clistere.
16. Prelevarea conținutului vaginal pentru examenul bacteriologic.
17. Prelevarea testului Babeș-Papanicolau.
18. Măsurarea fundului uterin și circumferinței abdomenului.

Utilaje și aparate pentru:

1. Determinarea saturației în sângele periferic (pulsoximetru).
2. Înregistrarea unei electrocardiografii (electrocardiograf).
3. Determinarea glicemiei, colesterolului prin metoda expres (glucometru, colesterolmetru).
4. Determinarea tensiunii arteriale (tonometru, fonendoscop).
5. Determinarea datelor antropometrice la adulți și copii (cântar, antropometru, pediometru, panglică centimetrică).
6. Evaluarea indicilor capacității vitale a plămânilor (spirograf).
7. Determinarea temperaturii corporale (termometru).

Materiale pentru:

1. Anestezia locală.
2. Prelucrarea primară chirurgicală a plăgii.
3. Deschiderea colecției purulente.
4. Aplicarea și înlăturarea suturilor.
5. Traheostomie.
6. Decontaminarea și delimitarea câmpului operator.
7. Puncția pleurală.
8. Drenarea cavității pleurale după Biulau.
9. Pansarea plăgii aseptice.
10. Pansarea plăgii purulente.
11. Pansarea plăgii postoperatorii cu tuburi de drenaj.
12. Aplicarea tehnicilor de îngrijiri specifice pacientului cu colostomă, epicistostomă.
13. Aplicarea tehnicilor de îngrijiri specifice pacientului cu aparat gipsat și extenzie scheletală.
14. Acoperirea/pregătirea mesei sterile în sala de pansamente.

VIII. TENDINȚE ȘI PREOCUPĂRI DE VIITOR:

1. Asumarea responsabilității pentru dezvoltare profesională, la toate nivelurile/etapele de creștere și dezvoltare profesională.
2. Amplificarea eforturilor în actualizarea cunoștințelor profesionale, în dezvoltarea abilităților sau dobândirea competențelor pentru domeniile complementare profesiei.
3. Implicarea continuă în ridicarea standardelor de educație profesională și aliniere la standardele internaționale.
4. Promovarea imaginii pozitive a profesiei de asistent medical în contextul social.
5. Promovarea autoinstruirii și educației profesionale continue din perspectiva reformelor din sistemul sănătății.
6. Autoinstruirea și educația profesională continuă în depășirea provocărilor profesionale.

IX. COMPARAREA PROFILULUI OCUPAȚIONAL ELABORAT CU PROFILURI INTERNAȚIONALE

Profilul ocupațional Specialitatea *Îngrijirea bolnavilor* calificarea *Asistent medical* este elaborat în baza recomandărilor *documentelor internaționale*:

- *Directiva UE de recunoaștere a calificării profesionale* (2013/55/ din 20.11.2013);
- *Ghidul EFN pentru implementarea articolului 31 al Directivei 2013/55/UE privind recunoașterea calificărilor profesionale*;
- *Standard ocupational ASISTENT MEDICAL GENERALIST*: sectorul: SĂNĂTATE, IGIENĂ, SERVICII SOCIALE Cod: SAN Denumire document electronic: SO SAN 17 Versiunea: Data elaborării: 23.07.2008 Date de revizuire preconizată: (1 an de la data validării), România;
- *Nursing and Midwifery Services. Strategic Directions 211-2015*. WHO/HRH/HPN/10.1. Geneva, WHO;
- *Health 2020 policy framework and strategy*. EUR/RC62/8. Copenhagen, WHO Regional Office for Europe. Regional Committee for Europe. Sixty-second session. Malta, 10-13 september, 2012;
- *Cadru de calificare european – o coordonare a proceselor de la Bologna, Kopenhaga și Lisabona: Studiu de lungă durată*. Sursa: KOH (2001) 678 endg. din 21.11.2001;
- *Framework for Action on Interprofessional Education and Collaborative Practice*. Geneva, WHO, 2010;
- *Munich Declaration. Nurses and midwives: A Force for Health*, 2000, Copenhagen, WHO Regional Office for Europe, 2000.